

Františkovo slovo

č.197

Cesta lásky je vždycky „ztrátová“

Papež: Nedůvěřuji lidem, kteří nepochybují

Pokoje se dosahuje pokorou, mírností a trpělivostí

Cítit potřebu spásy je počátek víry

Narodili jsme se, abychom už nezemřeli, ale těšili se z Božího štěstí

Papež František: Paměť, cesta a naděje

výtah hlavních myšlenek z promluv papeže Františka a zpráv z Vatikánu. Plné znění naleznete na stránkách Radio Vaticana.

Cesta lásky je vždycky „ztrátová“

Drazí bratři a sestry, dobrý den!

Dnešní evangelium (srov. Mk10,35-45) popisuje Ježíše, který se opět a velice trpělivě snaží korigovat učedníky a obrátit je ze světského smýšlení na Boží smýšlení. Příležitost mu poskytnou Jakub a Jan, úplně první učedníci, které Ježíš potkal a povolal je, aby ho následovali. Jsou s Ním na cestách již dlouho a patří ke skupině dvanácti apostoľů. Cestou k Jeruzalému, kde, jak dychtivě doufají, u příležitosti Velikonoc Ježíš konečně ustanoví Boží království, se tito bratři osmělí, přiblíží se k Ježíši a přednesou Mistrovi svoji prosbu: »Dej, ať v tvé slávě zasedneme jeden po tvé pravici a druhý po tvé levici« (v.37).

Ježíš ví, že Jakub a Jan jsou velice nadšeni Jím i Jeho královstvím, ale ví také, že jejich očekávání a horlivost jsou kontaminovány duchem tohoto světa. Proto odpoví: »Nevíte, co chcete« (v.38). A zatímco oni diskutovali o trůnech slávy, na kterých usednou vedle Krista Krále, On mluví o pití »kalicha« a ponoření v »křest«, to znamená o umučení a smrti. Jakub a Jan, opět v touze po kýžených privilegiích, odpovídají: »To můžeme«! Ani tady však vůbec nevědí, co říkají. Ježíš předpovídá, že budou pít Jeho kalich a budou ponořeni v Jeho křest, a stejně jako ostatní apoštolové budou mít účast na Jeho kříži, až přijde jejich čas. Dochází však k závěru, že »posadit po mé pravici nebo levici, není má věc, nýbrž je pro ty, kterým je to připraveno« (v.40). Jako by říkal: následujte mne, učte se „ztrátové“ cestě lásky a o odměnu se postará nebeský Otec. Cesta lásky je vždycky „ztrátová“, protože mít rád znamená ponechat stranou sobectví, sebevztažnost a sloužit druhým.

Ježíš si pak povšimne, že zbývajících deset apoštolů se na Jakuba a Jana rozmrzelo, čímž prokázali, že mají totéž světské smýšlení. Odtud plyne ponaučení, které platí pro křesťany všech dob, i pro nás. Říká: »Víte, že ti, kdo se pokládají za panovníky, tvrdě vládnou národům a velmoži jim dávají cítit svou moc. Mezi vámi však tomu tak nebude. Ale kdo by chtěl být mezi vámi veliký, ať je vaším služebníkem, a kdo by chtěl být mezi vámi první, ať je otrokem všech« (vv.42-44). Takové je pravidlo křesťana. Mistrovo poselství je jasné. Zatímco velcí si na této zemi budují „trůny“ své vlastní moci, Bůh si zvolil nepohodlný trůn, totiž kříž, z něhož kraluje a rozdává život: »Syn člověka – říká Ježíš – nepřišel, aby si nechal sloužit, ale aby sloužil a dal svůj život jako výkupné za všechny« (v.45).

Cesta služby je nejúčinnější lék proti nemoci vyhledávání předních míst; je to lék pro kariéristy, proti vyhledávání předních míst, jež kontaminuje různé lidské kontexty a nešetří ani křesťany, lid Boží, ba ani církevní hierarchii. Jako Kristovi učedníci proto přijmeme toto evangelium jako pobídku k obrácení, abychom odvážně a velkodušně dosvědčovali církev, sklánějící se k nohám těch posledních, a s láskou a jednoduše jim sloužili. Panna Maria, která plně a pokorně přilnula k Boží vůli, ať nám pomáhá následovat Ježíše radostně cestou služby, jež je hlavní cestou do Nebe.

22.10.2018

Papež: Nedůvěřuji lidem, kteří nepochybují

Vatikán. „Boží lid odpustí knězi, který má milenku nebo se občas trochu víc napije, ale nikoli takovému, který má rád peníze a chová se k lidem špatně“. „Zneužívání nezletilých se podobá pohanským lidským obětem“. „Kříž tvořený pochybnostmi nepřestává být křížem, ovšem vydává plody“. „Klerikalismus je církevní perverzí“. „Mše by měla být chválou Boha a radostí pro duši, ale občas vypadá jako pohřeb...“

To jsou pouze některé z myšlenek, které papež František minulou sobotu (13.10.) předestřel seminaristům z lombardského semináře, když spontánně zodpovídal jejich dotazy. Přepis papežovy obsáhlé promluvy zveřejnil Svatý stolec teprve v úterý (16.10.). Jak se stávat vycházející církví ve stále sekularizovanějším světě?, ptal se jeden ze

severoitalských seminaristů. Dělat to jako Ježíš, zněla papežova odpověď. Cestou je „blízkost k Bohu v modlitbě“ a „blízkost Božímu lidu“. Z toho důvodu je zapotřebí svatých kněží, „kněží Božího lidu“, a nikoli „státních kleriků“, kariéristů. S klerikalismem, což je „církvní perverze“, se zápasí tím, že se „kněží modlí, věnují dětem, vyučují katechismus, slaví mši se svým společenstvím, znají jména všech lidí a na konci mše je pozdraví...“, vysvětloval papež.

Kříž – plodná pochybnost

K utváření takovýchto pravých kněží Božího lidu, doporučoval dále, by seminární formace měla spočívat na čtveřici pilířů – studiu, modlitbě, pastorační činnosti a komunitním životě. Je zapotřebí „pěstovat důvěrný vztah k Božímu Slovu“ a neustále si připomínat, „že všechno je milost“. Na této cestě se občas vyskytne „kříž pochybností“, který ovšem přináší plody a přibližuje k Ježíši. „Nedůvěřuji lidem, kteří nikdy nepochybují...Pochybnost je bohatství – mám na mysli normální pochybnost, nikoli skrupule. Pochybnost nás vhání do krize, v níž jsme nuceni hodnotit, zda určitá myšlenka pochází od Boha, či nikoli? Berte proto pochybnost jako výzvu k hledání pravdy, k setkání s Ježíšem a k upřímnému dialogu se svým spirituálem, představeným a spolužáky“, vyzýval papež.

Nenuďte lidi

Jiný seminarista se svěřil s obtížemi dnešních mladých lidí při docenění důležitosti eucharistie a požádal papeže o návod na katechezi o tomto mystériu. „Katecheze je skutečně zapotřebí“, souhlasil papež, „ovšem je třeba propojit ji se životem a zároveň slavit eucharistickou obětí tak, abychom si nepřipadali jako na pohřbu“. Snažte se lidi nenudit, poznamenal pak František v souvislosti s kázáním, které se může zdařit v pouhých pěti minutách a mělo by tlumočit „myšlenku, obraz, pocit“. Římský biskup budoucí kněze varoval před „bleskovou“ mší svatou, protože pokud se do liturgie nevloží celé srdce, nikoho neosloví. Zavzpomínal také na své časté návštěvy u eucharistiánů v Buenos Aires, kam jednou či dvakrát měsíčně chodíval na večerní eucharistické adorace, které mu pomohly při konečném rozhodnutí k řeholnímu povolání.

Umět si hrát s dětmi

Známkou zralého muže je jeho schopnost hrát si s dětmi – například s neteřemi či synovci svých sourozenců, řekl papež v odpovědi na další dotaz, týkající se rozlišování. „Jestliže je nějaký seminarista příliš rigidní, dopřejte mu čas, ať zatím počká. A pokud nějaký jiný bere věci příliš vážně a nemá smysl pro humor, pošlete ho na chvíli pracovat do cirkusu a za pár let se uvidí!“, radil František. „Pomozte mladým lidem, aby si vychutnali rizika evangelia. Vychovávejte je k trpělivosti. A korigujte takové seminaristy, u kterých se projevují známky kariérismu, vedoucí až k „biskupskému cizoložství“, tedy lačnosti po sousední nebo větší diecézi“, kladl papež na srdce seminárním formátorům.

Zneužívání a zesvětštění

Podstatnou část promluvy k lombardským kandidátům kněžství věnoval římský biskup vnitrocírkvním skandálům, které sice, jak řekl, odjakživa existovaly a mohou napomoci k vyhranění postojů, zároveň však nesmí pohoršit Boží lid. „U nás doma“, podotkl papež, „se lidé moc nepohoršují, ale jednají. Jsou schopni knězi odpustit dvojí život, k němuž vede vztah s nějakou ženou, a ihned jej neodsoudí. Osamocenému knězi také prominou alkoholismus a snaží se mu pomoci. Neodpustí ale knězi, který týrá lidi, anebo lne k penězům.“ Kněz by se měl držet na svém místě, připomínal František, vyhýbat se rigiditě, být lidský normální, ovšem mít stále na paměti své apoštolské poslání. Například zdvořile odmítnout pozvání na svatební hostinu, aby nezavdal příčinu k pohoršení tím, že se třeba opije, a domluvit s novomanželi soukromou návštěvu spojenou s požehnáním jejich nového bytu, navrhoval Svatý otec.

Největší pohoršení nicméně vyvolává pohlavní zneužívání nezletilých ze strany katolických kněží. „I kdyby se ho dopustil jeden jediný kněz, je zruďné“, vyzdvihl papež. „Je to světový skandál, který mi připomíná pohanské přinášení dětských obětí“. O případném pedofilním jednání je nutné neprodleně informovat biskupa, upozornil římský biskup lombardské seminaristy a dotkl se ještě dalšího pohoršení, o němž se obvykle nemluví, a sice toho, které vyvolává zesvětštělý kněz. „Je to uhlažený a společensky akceptovaný muž, kterého můžete spatřit v modlitbě před svatostánkem, ale při návštěvě v nemocnici se nikdy nezastaví u pacientů a nevezme je za ruku. Skutky milosrdenství – ty skutečně obtížné – jsou mu cizí. Zesvětštění je největším hříchem církve, protože náboženství převrací v antropologii“, řekl papež František mimo jiné při setkání se studenty severoitalských seminářů.

Pokoje se dosahuje pokorou, mírností a trpělivostí

Vatikán. Papež František dnes ráno v Domě sv. Marty vyzval k uskutečňování a upevnění jednoty v dnešním světě, kde ani mezinárodní instituce nejsou schopny dospět k mírové dohodě.

Pokoje se dosahuje pokorou, mírností a trpělivostí, a to jak ve společnosti, tak v rodině, zdůraznil Petrův nástupce, který kázal o dnešním prvním čtení z listu Efesanům (Ef 4,1-6). František připomenul, že Pavel z vězení křesťanům adresoval skutečný chvalozpěv na jednotu a upozornil je na důstojnost jejich povolání.

Apoštola až do jeho smrti na místě zvaném *Tre Fontane* provázela samota, protože křesťané se příliš zabývali vnitřními rozpory, poznamenal dále papež. Podobně Ježíš před smrtí, při Poslední večeři, prosil Otce o milost jednoty. Navzdory tomu jsme téměř uvykli každodenní konfliktní atmosféře – v novinách a televizi jeden spor střídá druhý, vedou se války, nevládne mír a shoda. Ačkoli se uzavírají smlouvy, které by měly konflikty zastavit, nikdy se nedodržují. Pokračuje zbrojení, příprava válek a zkáza.

„Všímáme si, že také světové instituce, založené v té nejlepší vůli na podporu mezilidské jednoty a míru, dnes vnímají svou neschopnost dospět ke shodě – tu padne jedno veto, tam se zase objeví dílčí zájem... Jen s námahou se dohodnou na míru a v mezích válka vše ničí, děti nemají co jíst, nechodí do školy, postrádají vzdělání. Tíhneme k rozvratu, válkám, nejednotě. Tento sklon nám do srdce zasel nepřítel, zhoubce lidstva, ďábel. Pavel nás učí cestě jednoty, o níž říká, že ji kryje či takříkajíc přísně střeží pouto pokoje. Pokoj vede k jednotě.“

Apoštol dále vyzývá k životu, který by byl hoden obdrženého povolání, a sice k všestranné pokoře, mírnosti a trpělivosti.

„K tomu, aby mezi námi – kteří jsme uvykli vzájemným urážkám a křiku – zavládl mír a jednota, je zapotřebí laskavost a velkodušnost. Ostatní nech plavat, ale otevři srdce. Lze těmito drobnými postoji nastolit mír? Ano, zde je cesta. Je možné tak dospět k jednotě? Ano, cestou pokory, mírnosti a trpělivosti. Pavel je praktik a přidává ryze praktickou radu: Snásejte se navzájem v lásce. Snášet se navzájem – není to jednoduché, stále vycházejí najevo soudy a odsouzení, vedoucí k rozkolu, odstupu...“

Děje se to také tehdy, když se od sebe odvrátí členové téže rodiny, vysvětloval papež František. Ďábel září štěstím, protože se tu schyluje k válce. Rada proto zní: snášet se navzájem, neboť každý z nás zavdává důvod ke znechucení a netrpělivosti. Jsme totiž všichni hříšníci a máme své chyby. Svatý Pavel doporučuje, abychom si „zachovali jednotu ve smýšlení, spojení poutem pokoje“. Jistě jej k tomu podnítila Ježíšova slova při Poslední večeři: „Jen jedno je tělo, jen jeden Duch“ (Ef 4,4). Potom apoštol pokračuje a přibližuje nám obzory pokoje v Bohu, stejně jako nám Ježíš tyto obzory ukázal v modlitbě: „Ať jsou všichni jedno, jako ty, Otče, ve mně a já v tobě“. V závěru římský biskup odkázal ke dnešnímu evangeliu (Lk 12,54-59), ve kterém Ježíš radí, abychom se s protivníkem vyrovnali ještě

cestou na úřad. Je to dobrá rada, komentoval papež, protože na začátku střetu ještě není těžké obnovit shodu.

„Ježíšova rada – dohodni se a usmiř hned na začátku – dokazuje pokoru, mírnost a trpělivost. Mír celého světa lze budovat těmito nepatrnými postoji, protože také Ježíš tak vystupoval. Byl pokorný, mírný a vše odpouštěl. Dnešní svět potřebuje pokoj, my potřebujeme pokoj, naše rodiny i společnost ho také potřebují. Začněme tedy doma uvádět ve skutek tento prostý přístup – trpělivý, mírný a pokorný. Ubírejme se dál po této cestě, ustavičně usilujme o jednotu a upevňujme ji. Kéž nám na této pouti pomáhá Pán“,

Homilie

28.10.2018

Cítit potřebu spásy je počátek víry

Vyslechli jsme poslední epizodu, kterou evangelista Marek (10,46-52) popisuje Ježíšovo služebné putování, jež vyústí těsně poté v Jeruzalémě Jeho smrtí a vzkříšením. Bartimaios je tedy poslední, kdo se vydává za Ježíšem; z žebráka u cesty v Jerichu se stává učedník a spolu s ostatními jde do Jeruzaléma. Také my jsme putovali společně, „udělali jsme synodu“, a toto evangelium nyní podává tři základní etapy *putování víry*.

Pohledíme nejprve na Bartimaia, jehož jméno znamená „syn Timaiův“. V textu stojí »Timaiův syn Bartimaios« (Mk 10,46). Evangelium to zdůrazňuje, ale vystupuje zde paradox: chybí otec. Bartimaios sedí u cesty, je bez domova a bez otce, není oblíben, ale opuštěn. Je slepý a nemá nikoho, kdo by mu naslouchal, a když chce mluvit, okřikují ho. Ježíš však *jeho volání uslyšel*. Setkává se s ním a nechává jej mluvit. Ježíš nespěchá, udělá si čas, aby jej vyslechnul. To je první krok pomoci na cestě víry: *naslouchat*. Je to apoštolát naslouchání, je třeba naslouchat dříve než mluvit.

Mnozí z těch, kteří byli s Ježíšem, naopak okřikovali Bartimaia, aby mlčel (srov. 48). Pro tyto učedníky byl nuzák pouhou nepřijemností na cestě, neplánovaným zdržením. Dávali přednost svému času před tím Mistrovým, svým vlastním slovům před vyslechnutím druhých; následovali Ježíše, ale přemýšleli o svých plánech. To je riziko, před nímž je třeba se mít na pozoru neustále. Pro Ježíše však volání toho, kdo prosí o pomoc, není nesnáz, která komplikuje cestu, nýbrž otázka života. Jak důležité je naslouchat životu! Synové nebeského Otce naslouchají bratřím, nikoli neužitečným klepům, nýbrž potřebám bližního. Naslouchat s láskou a trpělivostí jako to Bůh činí s námi a s našimi často jednotvárnými prosbami. Bůh se nikdy nerozmrzí, nýbrž vždycky má radost, když Jej hledáme. Prosme také my o milost chápavého a naslouchajícího srdce. Chtěl bych jménem nás všech, dospělých, říci mladým lidem: odpusťte nám, když vám nežádka nedopřáváme sluchu a když namísto toho, abychom vám otevřeli své srdce, zahlcujeme váš sluch. Jako Ježíšova církev toužíme naslouchat vám s láskou a jsme si jisti dvojím: jednak tím, že pro Boha je váš život drahocenný, protože Bůh je mladý a miluje mladé, a jednak tím, že váš život je také pro nás drahocenný, ba nezbytný, abychom mohli jít dál.

Po vyslechnutí následuje druhý krok doprovázení na cestě víry, a tím je *stát se bližním*. Pohledíme na Ježíše, jenž neposílá někoho z »velkého zástupu«, který šel s Ním, nýbrž setkává se s Bartimaielem osobně. Říká mu: »Co chceš, abych pro tebe udělal?« (v.51). Ježíš se ztotožňuje s Bartimaielem, neodhlíží od jeho očekávání: *Co chceš, abych pro tebe udělal?* Nikoli řekl, ale udělal *pro tebe*. Nikoli podle idejí předem stanovených pro každého, nýbrž pro tebe v tvé situaci. Už Ježíšův způsob jednání je poselstvím. Takto v životě klíčí víra.

Víra prochází životem. Je-li víra koncentrována čistě na věroučné formulace, hrozí, že bude oslovovat pouze hlavu a nedotkne se srdce. A když se soustředí pouze na jednání, hrozí, že se stane moralismem a redukuje se na sociální dimenzi. Víra je však životem, je životem Boží lásky, která proměnila naši existenci. Nemáme být *doktrináři* či *aktivisté*; jsme povoláni

pokračovat v Božím díle Božím způsobem, *přiblížením*, spjati s Ním, ve společenství mezi sebou a nablízku bratřím. V přiblížení spočívá tajemství, jak předat jádro víry a ne pouze její druhotný aspekt.

Stát se bližním znamená vnést Boží novost do života bratra, což je lék proti pokušení připravených receptů. Ptejme se, zda jsme křesťany, schopnými se sblížit, vyjít z našich kruhů a obejmout ty, kteří „nejsou naši“ a které horlivě hledá Bůh. Stále je zde pokušení, které se v Písmu mnohokrát vyskytuje, totiž umýt si ruce. Tak učinil onen velký zástup v dnešním evangeliu, tak učinil Kain s Ábelem i Pilát s Ježíšem: umyl si ruce. My však chceme napodobit Ježíše, a jako On si ušpinit ruce. On, cesta (srov. *Jan 14,6*), se kvůli Bartimaiovi zastavil na cestě; On, světlo života (srov. *Jan 9,5*), se sklonil ke slepci. Uznáváme, že si Pán ušpinil ruce s každým z nás, hledíme na kříž, od kterého začínáme upamatováním, že se Bůh stal mým bližním v hříchu a smrti. Stal se mým bližním. Odtud všechno začíná. A staneme-li se z lásky k Němu bližními také my, staneme se *nositeli nového života*, nikoli učiteli všech, nikoli odborníky na posvátno, nýbrž svědky lásky, která přináší spásu.

Svědčit je třetí krok. Pohledíme na učedníky, kteří volají na Bartimaia. Nejdou k tomuto žebrákovi, aby jej uchlácholili mincí nebo mu udělovali rady, nýbrž v Ježíšově jménu. A obracejí se k němu třemi slovy, s nimiž je poslal Ježíš: »Bud' dobré mysli, vstaň, volá tě« (v.49). Jenom Ježíš v celém evangeliu vybízí k *odvaze*, protože jenom On křísí srdce. Jenom Ježíš říká v evangeliu *vstaň*, aby uzdravil ducha i tělo. Jenom Ježíš *volá* a mění život toho, kdo Jej následuje, staví na nohy toho, kdo se ocitl na zemi, a vnáší Boží světlo do temnot života. Mnoho dětí, mnoho mladých jako Bartimaios hledají světlo života. Hledají pravou lásku. A stejně jako Bartimaios, který navzdory velkému zástupu vzývá pouze Ježíše, tak i oni vzývají život, ale často nacházejí jenom falešné sliby a potkávají málo těch, kdo by se o ně doopravdy zajímal.

Není křesťanské čekat, až hledající bratři zaklepu na naše dveře; musíme jít k nim, avšak nepřinášet sebe, nýbrž Ježíše. On nás posílá jako ony učedníky, abychom v Jeho jménu povzbuzovali a umožňovali povstat. Posílá nás, abychom každému řekli: „Bůh tě žádá, aby sis od Něho nechal prokázat lásku.“ Kolikrát jsme však v církvi namísto tohoto osvobozujícího poselství spásy přinášeli sami sebe, svoje „recepty“ a svoje „etikety“! Kolikrát jen jsme namísto osvojených Pánových slov pašovali svoje ideje! Kolikrát jen lidé vnímají spíše tíhu našich institucí než přítomnost Ježíšova přátelství! Potom se stáváme neziskovou, nestátní organizací a nikoli společenstvím spasených, kteří zakoušejí Pánovu radost.

Naslouchat, stát se bližním, svědčit. Pouť víry končí v tomto evangeliu krásně a překvapivě, když Ježíš prohlásí: »Jdi, tvá víra tě zachránila!« (v.52). A to přesto, že Bartimaios nevyzval víru, nevykonal žádný skutek, nýbrž pouze prosil o smilování. Cítit potřebu spásy je počátek víry. To je přímá cesta k setkání s Ježíšem. Víra, která zachránila Bartimaia, nespočívala v jeho jasných idejích o Bohu, ale v jeho hledání Boha a touze setkat se s Ním. Víra je otázkou setkání, nikoli teorie. Na setkání přichází Ježíš, na setkání buší srdce církve. Nikoli tedy naše kázání, nýbrž svědectví našeho života bude účinné.

Vám všem, kteří jste se účastnili tohoto „společného putování“, děkuji za vaše svědectví. Pracovali jsme společně a upřímně, v touze sloužit Bohu a Jeho lidu. Pán ať žehná našim krokům, abychom mohli mladým naslouchat, přiblížit se jim a dosvědčovat, že radostí našeho života je Ježíš.

Angelus

1.11.2018

Narodili jsme se, abychom už nezemřeli, ale těšili se z Božího štěstí

Drazí bratři a sestry, přeji hezký sváteční den!

První dnešní čtení z knihy Zjevení mluví o nebi a staví nás před »veliký zástup, který by nikdo nespočítal, ze všech národů, kmenů, plemen a jazyků« (*Zj 7,9*). To jsou svatí. Co dělají „tam

nahoře"? Společně zpívají a radostně chválí Boha. Bylo by krásné slyšet jejich zpěv... Můžeme si to však představit. Víte jak? Na mši, když zpíváme »Svatý, svatý, svatý, Pán, Bůh zástupů...« Tento chvalozpěv, jak praví Bible, pochází z nebe, kde se zpívá (srov. *Iz 6,3; Zj 4,8*). Zpíváme-li tedy „Svatý, svatý...“, pak nejenom přemýšlíme o svatých, ale také děláme to, co oni. V té chvíli, při mši, jsme s nimi sjednoceni nejvíce.

A jsme sjednoceni se *všemi* svatými, nejenom s těmi, které známe z kalendáře, ale s těmi „odvedle“, s našimi příbuznými a známými, kteří jsou nyní součástí onoho nespočetného zástupu. Dnes je tedy *slavnost rodiny*. Svatí jsou nám nablízku, ba dokonce jsou našimi nejoprávněnějšími bratry a sestrami. Rozumějí nám, mají nás rádi, vědí, co je pro nás opravdu dobré, pomáhají nám a čekají na nás. Jsou šťastní a chtějí, abychom byli s nimi v ráji.

Proto nás zvou na onu tak krásnou a známou cestu ke štěstí, kterou ukazuje dnešní evangelium: »Blahoslavení chudí v duchu [...] Blahoslavení tiší [...] Blahoslavení čistého srdce...« (srov. *Mt 5,3-8*). Jak to? Evangelium říká blahoslavení chudí, zatímco svět říká blahoslavení bohatí. Evangelium říká blahoslavení tiší, zatímco svět říká blahoslavení zpupní. Evangelium říká blahoslavení bezúhonní, zatímco svět říká blahoslavení chytráci a požitkáři. Zdá se, že cesta blahoslavenství a svatosti vede k porážce. A přece nám opět první čtení připomíná, že svatí mají »v rukou palmy« (srov. *Zj 7,9*), to znamená symboly vítězství. Oni zvítězili, nikoli svět. A vybízejí nás k rozhodnutí být na jejich straně, na straně Boha, jenž je Svatý.

Ptejme se na čí straně jsme: na té nebeské či pozemské? Žijeme pro Pána nebo pro sebe, pro věčné štěstí nebo pro nynější uspokojení? Ptejme se: chceme opravdu svatost? Anebo se spokojujeme s tím, že nejsme bezectní a nechválíme se, věříme v Boha a vážíme si bližního, ale bez přehánění? „Pán požaduje všechno a současně nabízí pravý život, štěstí, k němuž jsme byli stvořeni“ (*Gaudete et exultate*, 1). Zkrátka, buď svatost nebo nic! Prospěje nám, necháme-li se provokovat svatými, kteří tady dole nebyli polovičatí a shůry nám „fandí“, abychom volili Boha, pokoru, mírnost, slitování, ryzost a byli tak nadšeni spíše nebem než zemí.

Dnes od nás tito naši bratři a sestry nežadají, abychom si opět vyslechli nějaké krásné evangelium, nýbrž uskutečňovali ho a vydali se cestou blahoslavenství. Nejde o to učinit něco mimořádného, nýbrž ubírat se denodenně cestou vedoucí do nebe, v rodině, doma. Dnes tedy nahlížíme svoji budoucnost a slavíme to, proč jsme se narodili. Narodili jsme se proto, abychom už nikdy nezemřeli, narodili jsme se, abychom se těšili z Božího štěstí! Pán nás povzbuzuje a tomu, kdo se vydává cestu blahoslavenství, říká: »radujte se a jásejte, neboť máte v nebi velkou odměnu« (*Mt 5,12*).

Matka Boží, Královna všech svatých, ať nám pomáhá rozhodně se ubírat cestou svatosti. Ona, která je Bránou nebeskou, ať uvede naše drahé zesnulé do nebeské rodiny.“

2.11.2018

Papež František: Paměť, cesta a naděje

Řím. Petrův nástupce dnes sloužil mši svatou za zemřelé na Laurentinském hřbitově. František nejprve zamířil do části hřbitova vyhrazené dětem a navštívil také tzv. „Zahradu andělů“, zvláštní sektor pro pohřby potrácených dětí. Od 16 hodin celebrou na tomto třetím největším římském hřbitově na jižní periferii města mši svatou z dnešní památky všech věrných zemřelých. Ve své spatra pronesené homilii mluvil a třech základních dimenzích člověka: minulosti, přítomnosti a budoucnosti, kterým ze strany člověka odpovídá paměť, cesta a naděje:

Dnešní liturgie je realistická a konkrétní. Zahrnuje tři dimenze lidského života. Dimenze, kterým rozumějí i děti: minulost, budoucnost a přítomnost. Dnes je den paměti – tedy minulosti; den připomínající ty, kdo kráčeli před námi, doprovázeli nás, dali nám život. Pamatovat a připomínat si! Paměť je tím, co činí národ silným, protože se cítí zakořeněný ve své cestě, zakořeněný v dějinách, zakořeněný v lidu. Paměť nám dopřává pochopit, že nejsme sami. Jsme lid, který má dějiny, minulost a život. Paměť na ty, kdo s námi sdíleli cestu – a nyní jsou zde. Připomínat si minulé není snadné. Nezřídka nás obtěžuje pohled zpátky, přemýšlení o tom, co se událo v mém životě, v rodině, v národě.

Dnes je tedy den paměti. Paměti, která mne přivádí ke kořenům, k mým kořenům a ke kořenům mého lidu. Dnes je však také den naděje. Druhé čtení nám ukazuje, co nás čeká: nová nebesa a nová země, svaté město Jeruzalém, které je nové a krásné: „A viděl jsem od Boha z nebe sestupovat svaté město, nový Jeruzalém, krásný jako nevěsta ozdobená pro svého ženicha.“ (Zj 21,2) Čeká na nás tato краса! Paměť a naděje, naděje na setkání, naděje na to, že přijdeme tam, kde je láska, jež nás stvořila, láska, jež nás očekává, láska Otcova.

Mezi pamětí a nadějí je třetí dimenze, totiž dimenze cesty, kterou máme před sebou a po níž kráčíme. Jak ale jít po cestě a nesplét se. Jaká světla mi pomohou, abych se nezmýlil na cestě. Jaký navigační přístroj nám dává Bůh, abychom nespletli cestu? - Jsou to Blahoslavenství, o nichž nás učí Ježíš v evangeliu. Tato blahoslavenství: mírnost, chudoba v duchu, spravedlnost, milosrdenství, čistota srdce, to jsou světla, jež nás doprovázejí, abychom nespletli cestu. To je naše přítomnost. Na tomto hřbitově jsou tři dimenze života: paměť můžeme vidět před sebou; naději budeme nyní slavit ve víře, nikoli v tom, co vidíme; a o světlech, která nás mají vést po cestě, abychom se nezmýlili, jsme slyšeli v evangeliu - to jsou blahoslavenství.

Prosme dnes Pána o milost, abychom nikdy neztráceli paměť, nikdy neskrývali paměť – paměť na člověka, rodinu a lid – Kéž nám dá milost naděje, protože naděje je jeho dar. Umět doufat, hledět k horizontu. Nezůstávat uzavřeni před zdí, nýbrž hledět k horizontům naděje. A kéž nám dá milost porozumět, jaká světla nás mohou doprovázet na cestě, abychom se nespletli a mohli dojít tam, kde jsme s velkou láskou očekáváni.